

Univerzita Karlova v Praze

Přírodovědecká fakulta

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Oponentský posudek

Název práce: Změny odtoku vody ve velehorském prostředí, případová studie Kyrgyzský hřbet, Ťan-Šan

Autor práce: Šárka Jedličková

Vedoucí práce: RNDr. Miroslav Šobr, PhD.

Oponent: Mgr. Kristýna Falátková

Bakalářská práce se zabývá problematikou změn odtoku ve vysokohorském prostředí. První část je zaměřena na rešerši literatury s cílem představit metody hodnocení změn odtoku a v části druhé autorka zpracovala fyzicko-geografickou charakteristiku vybraných povodí (se zaměřením na odtok). Práce má 50 stran textu včetně 20 obrázků, 8 grafů a 1 tabulky. Seznam použité literatury obsahuje 48 titulů.

Cíle uvedené v zadání se autorce v zásadě podařilo naplnit. Poměrně detailně popisuje statistické metody sloužící k analýze datových řad i metody odhadující budoucí změny odtoku. Fyzicko-geografická charakteristika vybraného území i hydrografický popis povodí na základě vlastního zpracování dat jsou zdařilé. Pouze část týkající se třetího z cílů – literární rešerše změn odtoku ve střední Asii, je dost stručná a nerozpracovaná.

Autorka pro zpracování zadaného tématu použila dostatečné množství literatury české i zahraniční, což bylo vzhledem k zaměření práce nevyhnutelné. Co se týče citační etiky, místy jsou reference uváděny nesourodě – někdy je zdroj uveden až u poslední věty v odstavci, jindy je jedna publikace uvedena u po sobě jdoucích vět. U některých tvrzení citace zcela chybí (např. str. 37 - procentuální podíl dešťových srážek na odtoku; rozdělení odtoku řek na fáze; str. 38 - teplota půdy). Při porovnání seznamu literatury s citacemi v textu byly nalezeny tyto nesrovnalosti: 1 titul v seznamu není použit v textu, 2 citace v textu nejsou v seznamu a další 4 citace v textu jsou pravděpodobně chybně uvedeny (Pellicciotti, Bauder, Parola 2010 x Pellicciotti 2010; Hagg a kol. 2007 x Haag 2007, Haag a kol. 2007; Abdul Aziz a Burn 2006 x Abdul Aziz a kol. 2006).

Nejrozsáhlejší částí práce byla literární rešerše – obsahem vcelku vyhovující, členěním již méně. Do kapitoly 3 (Zjišťování změn v odtokovém režimu) bylo zařazeno velké množství různých informací, struktura je však nelogická (na stejné úrovni je např. jeden odstavec o jednoduchých součtových čarách i několik stran o modelech odtoku). Ani podkapitola 3.7 neobsahuje informace, které by zasloužily vlastní oddíl. Nepřehledně působí kapitoly o odtokových režimech (všechny vyjmenovány a popsány v rámci jednoho odstavce)

a o sledování odtoku řek v Ťan Šanu (chybí členění a uvedené příklady odtoku jsou představeny nevyváženě).

Kapitola 2 (Metodika) je celkově dost stručná, chybí zde především bližší popis použitých dat a nedostatečně je vysvětleno vymezení ploch povodí. Hydrografické charakteristiky použité při vlastním hodnocení povodí (kap. 5) jsou vhodně vybrány a popis je dostačující. Mnohem přehlednější by však bylo shrnout změřené údaje (a příp. i výpočty) do tabulky a dále se jen soustředit na komentáře a popis jednotlivých povodí.

- *Jaká data byla použita (Q_d , Q_m , Q_r)?*

- *Proč se podle Vás neshodují výsledky Gravelliova koeficientu a charakteristiky povodí a (tvar povodí: protáhlé x vějířovité)? Co vyjadřuje Gravelliův koeficient?*

- *V tabulce č. 1 je uvedena plocha zalednění povodí – vztahuje se tento údaj k ploše celého povodí či jen na Vámi hodnocenou část? Je pro práci přínosné uvedený rozsah zalednění z roku 1982 (neexistují novější informace)?*

Diskuze je sice spíše stručná, ale autorka se snaží o porovnání s výsledky jiných odborných prací. Pozor však na nepřesné formulace. Informace o výskytu maximálního odtoku v rozmezí 5 dní u vysoce zaledněných povodí (Pellicciotti a kol. 2010) je vytržena z kontextu – autoři uvádí výsledky ze 4 povodí Švýcarských Alp, ne jako obecné tvrzení.

Co se týče argumentace, autorka používá vhodnou terminologii a většinou jsou její zdůvodnění správná. Pouze termíny překládané z anglického jazyka jsou někdy nepřesné (př. rovnováha objemu ledovce → hmotová bilance ledovce). Také by bylo vhodné vyhnout se některým tvrzením, pokud nejsou doprovázena žádnými citacemi (např. „je jasné, že k dnešnímu dni je rozloha i počet ledovců menší“). Zřejmě kvůli časové tísně se autorka dopouští nepřesností při interpretaci (př. obr. 20 – maximální průtok naměřen v květnu x červnu).

Formální stránku této bakalářské práce hodnotím průměrně. Čtení práce však místy znesnadňují příliš dlouhá souvětí, nadbytečná interpunkce, ale i neobratná spojení a špatně formulované věty (někdy způsobeno překladem z anglického jazyka). Vlastní zpracované mapy jsou přehledné, převzaté obrázky by však bylo vhodné upravit (některé jsou příliš zvětšené a neostré, jiné mají legendu či popisky příliš malé a nečitelné). Rozdělení grafických prvků na obrázky (převzaté) a grafy (vlastní) je nadbytečné. Většina „obrázků“ jsou také grafy – např. obr. 16 nese název „Graf odtoku...“).

Shrnuto, práce vcelku vhodně představuje metody hodnocení změn odtoku a uvádí příklady ze zájmové oblasti, dobrá je i vlastní charakteristika vybraných povodí. Slabou stránkou je členění práce a nepřesné formulace. Odborný přínos je přiměřený povaze práce. V případě navázání na toto téma v diplomové práci budou výsledky jistě zajímavé a odborně přínosné.

I přes výše uvedené nedostatky hodnotím bakalářskou práci Šárky Jedličkové celkově kladně, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze dne 31.5. 2016

.....

Mgr. Kristýna Falátková